

Jaarverslag 2024

Commissie van Toezicht
Penitentiare Inrichting Almelo

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
1. De inrichting en de Commissie van Toezicht	4
<i>De inrichting</i>	4
<i>De Commissie van Toezicht</i>	4
2. Cijfers	6
<i>Capaciteit</i>	6
<i>Beklagzittingen</i>	6
<i>Medische klachten</i>	6
<i>Aantal klachten verslagjaar ten opzichte van voorgaande jaren</i>	7
3. De toezichthoudende taak	9
4. Sociale Veiligheid	11
5. De adviestaak	12
6. De bemiddelingstaak	13
7. De rechtsprekende taak	14
<i>Overzicht van de in 2023 en 2024 ingediende klachten, per onderwerp</i>	15
8. Overige vermeldenswaardige activiteiten en gebeurtenissen	17
9. Conclusies en aanbevelingen	18
Bijlagen	19
<i>Totaaloverzicht Commissie van Toezicht</i>	19
<i>Managementoverzicht</i>	19

Voorwoord

Dit is het jaarverslag van de Commissie van Toezicht van de penitentiaire inrichting Almelo, De Karelskamp. Dit jaarverslag geeft een indruk en overzicht van de werkzaamheden in het kader van de toezichthoudende en adviserende taak van de Commissie van Toezicht in het jaar 2024.

De samenstelling van de Commissie van Toezicht is in 2024 gewijzigd. M.H. van der Lecq heeft na voltooiing van haar eerste benoemingstermijn de commissie met ingang van 12 december 2024 verlaten. P.A.M. Miltenburg heeft haar als lid van de Commissie (en tevens als voorzitter van de beklagcommissie) opgevolgd. Daarnaast is er ter versterking van de juridische ondersteuning van de Commissie een extra ambtelijk secretaris – in de persoon van S.R. Kuiper – aangesteld.

Het lid P.J. van Zanten is met ingang van 3 december 2024 (voor de eerste maal) voor een periode van vijf jaren herbenoemd.

De penitentiaire inrichting Almelo heeft in 2024 een nieuwe vestigingsdirecteur gekregen. Nadat zij met ingang van 1 maart 2024 was benoemd tot waarnemend vestigingsdirecteur is A. Woelk per 1 september 2024 benoemd tot vestigingsdirecteur.

De Commissie van Toezicht ziet op 2024 terug als een jaar waarin door de goede verstandhouding met en de welwillende medewerking van de directie van de inrichting de Commissie haar werkzaamheden naar behoren heeft kunnen uitvoeren.

Namens de leden van de Commissie van Toezicht,

H. Stam, voorzitter

1. De inrichting en de Commissie van Toezicht

De inrichting

De Penitentiare Inrichting (P.I.) Almelo bestaat uit de volgende drie onderdelen:

- De Karelskamp, een locatie bestaande uit de regimes Huis van Bewaring (HvB) en gevangenis;
- De Niendure, een locatie met een Beperkt Beveiligde Afdeling (BBA), waarvan Het Huis van Herstel onderdeel is;
- De Fabriek, een locatie waar werkervaringsplaatsen worden geboden aan gedetineerden en niet-gedetineerden.

De drie locaties bevinden zich in de gemeente Almelo, op enkele honderden meters afstand van elkaar.

De Commissie van Toezicht

De samenstelling van de Commissie van Toezicht voldoet aan de vereisten zoals gesteld in artikel 11 van de Penitentiare maatregel. Alle in dat artikel genoemde beroepsgroepen zijn gedurende het gehele jaar 2024 in de Commissie van Toezicht vertegenwoordigd geweest.

Schematisch overzicht van de Commissie van Toezicht van de PI Almelo 2024:

Leden

Naam	Benoemd per
mr. H. Stam (<i>voorzitter</i>)	1 juni 2018
drs. M.J.J.T. Huis in 't Veld	1 juni 2018
mr. M.H. van der Lecq (<i>voorzitter beklagcommissie</i>)	12 december 2019
ing. P.J. van Zanten MPA	3 december 2019
mr. J.P. Ponsteen (<i>voorzitter beklagcommissie</i>)	1 juni 2020
mr. T. Şeker	1 januari 2022
mr. A.H.J.M. Damen	1 januari 2022
drs. M. Nijhof	1 maart 2022
mr. P.A.M. Miltenburg (<i>voorzitter beklagcommissie</i>)	1 november 2024

Ambtelijk secretaris

Naam	Benoemd per
P.M. van Arkel	1 augustus 2020
H.M. Caparo Flores	1 april 2023
mr. S.R. Kuiper	1 september 2024
mr. W.H. Bomans-Weekhout (<i>plv. secretaris</i>)	1 augustus 2020

De administratieve werkzaamheden ten behoeve van de Commissie van Toezicht zijn verricht door medewerkers van de administratie van het team strafrecht van de rechtbank Overijssel, locatie Zwolle.

De voorzitter van de beklagcommissie mr. M.H. van der Lecq heeft haar eerste termijn volbracht en van rechtswege laten verlopen vanaf 12 december 2024. Haar taak als voorzitter van de beklagcommissie is overgenomen door mr. P.A.M. Miltenburg, die als nieuw lid benoemd is per 1 november 2024.

Met ingang van 1 september 2024 is mr. S.R. Kuiper benoemd tot ambtelijk secretaris van de Commissie van Toezicht van de P.I. Almelo.

De Commissie van Toezicht heeft in 2024 eenmaal per maand vergaderd (met uitzondering van de maand augustus vanwege het zomerreces).

Bij de vergaderingen is de inrichting telkens vertegenwoordigd door H.C.F. Geers (plaatsvervangend vestigingsdirecteur) en/ of J.H. de Bruin (plaatsvervangend vestigingsdirecteur) en/of mr. C. Huisman (juridisch medewerker).

2. Cijfers

Capaciteit

De P.I. Almelo, locatie De Karelskamp, beschikt over 196 (stand per 1 juli 2024) plaatsen voor mannelijke gedetineerden. Daarnaast zijn er 29 plaatsen in het Huis van Herstel. In onderstaand schema is de bezetting van deze plaatsen per 1 juli 2024 weergegeven:

Datum	1 juli 2024
Aantal bezette detentieplaatsen	196
Inkomstenafdeling	22
Extra Zorg Afdeling (EZV)	28
HvB	63
Gevangenisafdeling	64
Huis van Herstel	19

Beklagzittingen

De zittingen van de beklagcommissie vonden in beginsel twee keer per maand plaats. Aanvankelijk is iedere maand een enkelvoudige en een meervoudige zitting gepland, met uitzondering van de maanden april, juli en augustus. In deze maanden vond er één meervoudige zitting plaats.

Tijdens het verslagjaar 2024 hebben in totaal 21 zittingen plaatsgevonden.

Aantal beklagzittingen:	21
Totaal aantal grieven en klachten:	483

Medische klachten

	2022	2023	2024
Totaal aantal ontvangen medische klachten	51	34	22
Doorgestuurd naar Hoofd Zorg	-	-	6
<i>Niet behandeld i.v.m. ontslag, overplaatsing, intrekking van klacht of omdat geen actie was vereist</i>	13	10	13
<i>Afgehandeld of ingetrokken na gesprek Hoofd Medische Dienst</i>	21	19	-
<i>Doorgestuurd naar medisch adviseur</i>	11	1	-
<i>Doorgestuurd naar medisch tuchtcollege</i>	0	0	0

Aantal klachten verslagjaar ten opzichte van voorgaande jaren

	2022	2023	2024
Totaal ingekomen	504	598	483
<i>Grievan</i>	265	254	134
<i>Klachten</i>	239	344	349
Totaal afgehandeld	531	578	479
<i>(Deels) Gegrond</i>	34	32	36
<i>Ongegrond</i>	128	154	116
<i>Niet-ontvankelijk</i>	57	31	53
<i>Onbevoegd</i>	-	4	6
<i>Ingetrokken ter zitting</i>	18	6	9
<i>Afdoening na rogatoir verzoek</i>	24	35	24
<i>Overgedragen</i>	24	27	11
<i>Ingetrokken</i>	112	63	89
<i>Ingetrokken na bemiddeling MC</i>	40	72	49
<i>Grief afgedaan</i>	94	119	86

In 2024 zijn er in totaal 483 klachten en grieven ingekomen: 134 grieven en 349 klachten.

Van dit aantal van 483 zijn 89 klachten en/of grieven ingetrokken voordat een bemiddelingsgesprek met de maandcommissaris of een zitting van de beklagcommissie had plaatsgevonden.

Van de ingekomen grieven en klachten zijn er 135 afgedaan door tussenkomst van de maandcommissaris. In die gevallen is een voor de gedetineerde passende oplossing tot stand gekomen en is het beklag ingetrokken.

Van de ingekomen klachten zijn er 220 behandeld op een beklagzitting. Hiervan zijn:

- 36 klachten (deels) gegrond verklaard;
- 116 klachten ongegrond verklaard;
- 53 klachten niet-ontvankelijk verklaard;
- 6 klachten niet inhoudelijk behandeld, omdat de beklagcommissie zich onbevoegd verklaarde;
- 9 klachten tijdens de zitting ingetrokken.

De voorzitter van de beklagcommissie heeft 24 klachten afgedaan na een rogatoir verzoek.

Teneinde het aantal grieven en klachten in perspectief te kunnen plaatsen (niet alleen voor de P.I. Almelo, maar eventueel ook in vergelijking met andere inrichtingen) is nader cijfermatig onderzoek gedaan naar de vraag hoeveel gedetineerden in 2024 één of meerdere grieven en/of klachten hebben ingediend.

Daarnaast is op een rij gezet hoeveel besluiten (waarschuwingen, disciplinaire straffen, ordemaatregelen en beslissingen over promotie/degradatie en BZT) er in 2024 door de directie van de inrichting zijn genomen.

	2023	2024
Aantal besluiten gehele jaar	1296	1169
Totaal aantal gedetineerden in hele jaar	537	495
<i>Aantal gedetineerden beklag</i>	188	170
<i>Hoeveel procent gedetineerden beklag</i>	35%	34%

Uit dat onderzoek is gebleken dat in 2024 in totaal **495** personen in de P.I. Almelo gedetineerd zijn geweest. Er zijn met betrekking tot deze personen **1.169** besluiten genomen. Van alle gedetineerden hebben **170** personen een of meerdere klachten ingediend. Dat is 34%. In vergelijking met vorig jaar is dat percentage dus vrijwel gelijk gebleven.

3. De toezichhoudende taak

De Commissie van Toezicht en de directie van de penitentiaire inrichting zijn in 2024 elf keer in vergadering bij elkaar gekomen. De vergadering werd iedere keer voorgezeten door H. Stam. De leden waren in overwegende mate bij de vergaderingen aanwezig. De directie van de penitentiaire inrichting was tijdens de vergaderingen telkens vertegenwoordigd door een plaatsvervangend directeur en/of de juridisch medewerker.

In 2024 was de onderlinge samenwerking binnen de Commissie van Toezicht – evenals in de voorafgaande jaren – zonder meer goed. Hetzelfde geldt voor de samenwerking met de directie. De informatievoorziening door de directie was toereikend. Van de vergaderingen zijn door de secretaris notulen opgemaakt en vastgesteld. In de maand augustus is vanwege het zomerreces geen vergadering gehouden.

Tot de vaste agendapunten van de vergaderingen van de Commissie van Toezicht met de directie behoren onder meer:

1. de opening;
2. de ingekomen stukken en de mededelingen van de commissie;
3. de notulen van de vorige vergadering;
4. de mededelingen van de directie;
5. de verslagen van de maandcommissaris;
6. de verslagen van de beklagcommissie en bespreking beklagzaken;
7. de rondvraag;
8. de sluiting.

Aansluitend op de vergadering met de directie heeft de Commissie van Toezicht buiten aanwezigheid van de directie verder vergaderd. Daarbij is onder meer – als vast agendapunt – besproken:

- terugkoppeling van de belangrijkste onderwerpen die in de afgelopen vergadering van de Kerngroep Commissies van Toezicht aan de orde zijn geweest, door M.J.J.T. Huis in 't Veld (lid van de Kerngroep).

De Commissie van Toezicht heeft zich tijdens de vergaderingen met de directie onder meer laten informeren over:

- het functioneren van de inrichting en haar populatie, en het ziekteverzuim onder de medewerkers,
- de selectie en werving van nieuwe medewerkers;
- de plaatsingen in afzondering (isoleercel) van gedetineerden en de bijzonderheden hierbij;
- nieuwe activiteiten voor gedetineerden en georganiseerde evenementen voor gedetineerden;
- het 'nieuwe' arbeidsreglement;
- de uitvoering van de gedetineerden survey;
- het Bureau Inlichting Veiligheid (BIV);
- bijzondere voorvallen binnen de inrichting;
- de maatregelen die DJI neemt om de krapte in de capaciteit bij gevangenen aan te pakken;
- het tijdelijk opvangen van adolescenten vanaf 15 mei 2024 op de A-afdeling (speciaal daarvoor ingerichte Huis van Bewaring) in opdracht van de Minister voor Rechtsbescherming;
- spitacties in de inrichting door de Landelijke Bijzondere Bijstandseenheid (LBB);
- de workshops die aan personeel zijn aangeboden in het kader van ontwikkeling;
- capaciteitsverlof onder elektronisch toezicht en uitbreiding doelgroep BBA;
- levering van de buitenwinkel aan gedetineerden;
- het tijdelijk stilleggen van het avondprogramma;

- de activiteiten voor gedetineerden onder meer 'uit de voeding', 'landelijke week van Lezen en Schrijven';
- de verbouwingen binnen de inrichting;
- de ontwikkelingen in het Huis van Herstel en BBA;
- de ontwikkelingen ten aanzien van de Fabriek en de winkel;
- de benoemingsprocedure voor GeDeCo;
- het bezoek van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) aan de inrichting;
- tussentijdse wijzigingen in de Huisregels;
- het verloop van de open dag voor familie van personeel;
- overige gedetineerdezaken, die bij de Commissie tijdens beklagzittingen of optreden als maandcommissaris aan de orde zijn gekomen.

4. Sociale Veiligheid

De sociale veiligheid in de P.I. Almelo

In 2024 heeft DJI een beleidskader, gericht op het tegengaan van racisme en discriminatie in penitentiaire inrichtingen, opgesteld. Dit beleidskader bevat een aantal maatregelen met betrekking tot preventie, meldingen, sancties, nazorg en monitoring. De bedoeling is onder meer dat in iedere Commissie van Toezicht een portefeuillehouder sociale veiligheid wordt aangewezen.

Het beleidskader is tijdens de vergaderingen van de Commissie van Toezicht besproken. Punt van discussie is geweest in hoeverre de onderwerpen racisme, discriminatie en niet-integer gedrag in de P.I. Almelo zo'n groot probleem vormen dat zij de benoeming van een portefeuillehouder rechtvaardigen. Uitkomst van de discussie was dat als er uit de gesprekken van de maandcommissaris, tijdens zittingen van de beklagcommissie of anderszins signalen van discriminatie en racisme naar voren komen, deze signalen vervolgens geagendeerd en besproken worden tijdens de vergaderingen met directie. Er is voornamelijk voor gekozen om niet één lid als portefeuillehouder sociale veiligheid aan te wijzen.

Daarnaast is het onderwerp sociale veiligheid besproken met de leden van de Gedeco van de P.I. Almelo. Aan hen is gevraagd of zij signalen van grensoverschrijdend gedrag (discriminatie, racisme, (seksuele) intimidatie, bedreigingen en pesterijen) hebben ontvangen, of de huidige structuur (bespreken met mentor/afdelingshoofd/geestelijk verzorger/maandcommissaris van de Commissie van Toezicht) voldoet, of er daadwerkelijk iets gedaan wordt aan grensoverschrijdend gedrag en of er een mogelijkheid zou moeten komen voor gedetineerden om grensoverschrijdend gedrag anoniem aan te kaarten. De uitkomsten van het overleg zijn in de vergadering van de Commissie van Toezicht in januari 2024 besproken.

Voorafgaand aan dat overleg was binnen de Commissie van Toezicht reeds afgesproken dat de administratie van de Commissie klachten en grieven waarbij grensoverschrijdend gedrag mogelijk een rol speelt, vanaf 1 januari 2024 zal bijhouden. Doel hiervan is om (meer en cijfermatig) inzicht te krijgen in de mate waarin melding wordt gemaakt van grensoverschrijdend gedrag en hoe daar mee omgegaan wordt binnen de P.I. Die informatie is voor de Commissie van Toezicht weer van belang voor de wijze van invulling van de functie van portefeuillehouder sociale veiligheid.

In het verslagjaar 2024 zijn er 24 klachten en/of grieven ingekomen waarbij (soms zijdelings) melding werd gemaakt van discriminatie, racisme en pesterijen. Deze gevallen zijn grotendeels allemaal met de maandcommissaris en directie besproken, zonder dat dit overigens geleid heeft tot concrete maatregelen.

De Commissie van Toezicht is tot de conclusie gekomen dat het handig zou zijn om tools te krijgen teneinde gedetineerden zich veilig te laten voelen om hun verhaal te doen en hoe om te gaan met de verkregen informatie.

In 2025 worden er door DJI cursussen aangeboden die hierover gaan. Er zal een lid van de Commissie van Toezicht aan de pilot van deze cursussen deelnemen.

5. De adviestaak

Tijdens de gesprekken van de maandcommissarissen met gedetineerden en uit de klachtafhandeling door de beklagcommissie kwamen soms onderwerpen naar voren gekomen waarover de Commissie van Toezicht nadere toelichting heeft verzocht aan directie en ook gekregen heeft. In het verslagjaar 2024 zijn de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- het arbeidsreglement;
- voorlichting door het Bureau Inlichting Veiligheid;
- klachten over de inrichtingsarts;
- de benoemingsprocedure voor GeDeCo.

Ook zijn er aandachtspunten voor de directie naar voren gekomen, onder meer:

- het tijdig alert maken van gedetineerden op ontvangst van de stempas;
- de kwaliteit van de foodboxen (in goed overleg tussen directie met Sodexo en twee vertegenwoordigers van de gedetineerden is er in overleg een keuzelijst samengesteld om verspilling te voorkomen);
- de toename van klachten met betrekking tot de winkellevering rondom de feestdagen;
- het niet kunnen luchten tijdens de arbeid.

6. De bemiddelingstaak

De leden van de Commissie van Toezicht hebben aan de hand van een vastgesteld rooster, bij toerbeurt, als maandcommissaris opgetreden in de inrichting. De voorzitters van de beklagcommissie zijn vrijgesteld van het maandcommissariaat, teneinde de bemiddelings- en de rechtspraakfunctie van de Commissie van Toezicht uitdrukkelijk van elkaar te onderscheiden (mede vanwege artikel 62 lid 1 tweede volzin Pbw) en vanwege de werklast die het voorzitterschap (en het maandcommissariaat) met zich meebrengt.

De maandcommissarissen hebben de P.I. in 2024 gemiddeld drie keer per maand bezocht om bemiddelingsgesprekken te voeren en sprekersbriefjes af te handelen. Ook hebben zij, waar mogelijk, de gedetineerden die op grond van een disciplinaire straf of ordemaatregel in een isoleercel verbleven, bezocht en werd een bezoek gebracht aan de afdeling met adolescenten in voorlopige hechtenis.

De dienstdoende maandcommissaris heeft over de door de gedetineerden naar voren gebrachte grieven en klachten telkens zoveel als mogelijk nadere informatie ontvangen van een lid van de directie en/of de juridisch medewerker, of de klacht met een van hen besproken. Dit leidde tot een goed inzicht in de gepresenteerde problematiek.

De bemiddelende rol van de maandcommissaris heeft zeker effect gehad, zoals blijkt uit de cijfers. Soms was het bieden van een luisterend oor al voldoende voor de betreffende gedetineerde, soms kon volstaan worden met het doorgeven aan de directie van een bepaald signaal van de gedetineerde (zoals bijvoorbeeld over de bejegening van gedetineerden door PIW-ers) en soms was de interventie van de maandcommissaris voldoende om tot een vergelijk tussen de gedetineerde en de directie te komen. Natuurlijk zijn niet alle bemiddelingsgesprekken succesvol geweest: in die gevallen is de betreffende klacht doorgezet naar de beklagcommissie.

De maandcommissaris heeft van elk bemiddelingsgesprek een schriftelijk verslag gemaakt, dat zo spoedig mogelijk aan de betreffende gedetineerde en de directie is toegezonden. Deze verslagen zijn telkens tijdens de eerstvolgende vergadering van de Commissie van Toezicht besproken met de leden en de directie. De sprekersbriefjes worden niet met de directie gedeeld.

De maandcommissarissen kregen met enige regelmaat grieven en klachten te behandelen over:

- bejegening door PIW-ers;
- het niet voortvarend handelen van de casemanager;
- niet leveren van door de gedetineerde bestelde boodschappen;
- de wijze waarop met voor gedetineerden bestemde post is omgegaan;
- eigendommen die zijn kwijtgeraakt;
- afschrijvingen van de rekening-courant;
- de weigering/beperving van bezoek voor de gedetineerde;
- verzorging (divers).

In het verslagjaar 2024 zijn 135 grieven en klachten na bemiddeling van de maandcommissaris ingetrokken of niet doorgezet naar de beklagcommissie. Afgezet tegen het totaal aantal ingekomen klachten en grieven (483) betreft dit 28% van het totaal. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2023, toen dat aantal 191 bedroeg. Afgezet tegen het totaal aantal ingekomen klachten en grieven (598) van vorige jaar betrof dit 32% van het totaal.

7. De rechtsprekende taak

In het verslagjaar 2024 werd de beklagcommissie bij toerbeurt voorgezeten door M.H. van der Lecq en J.P. Ponsteen.

De beklagcommissie heeft in 2024 21 maal zitting gehouden:

- 8 maal was dat een enkelvoudige zitting waarbij de klachten door de voorzitter en de secretaris van de beklagcommissie zijn afgedaan;
- 13 maal was dat een geheel of grotendeels meervoudige zitting.

Een enkele keer is een gemengde zitting gehouden, waarbij een gedeelte van de klachten enkelvoudig is behandeld (bijvoorbeeld om een klager rogatoir te horen) en een gedeelte meervoudig.

Aan de hand van een rooster zijn telkens twee andere commissieleden lid van de meervoudige beklagcommissie geweest. Ook de meervoudige beklagcommissie is ondersteund door de secretaris. In het merendeel van de zaken is ter zitting mondeling uitspraak gedaan. In uitzonderingsgevallen is op een later moment schriftelijk uitspraak gedaan.

De directie is tijdens de meervoudige zittingen telkens vertegenwoordigd door H.C.F. Geers, plaatsvervangend vestigingsdirecteur en/of J.H. de Bruin, plaatsvervangend vestigingsdirecteur en/of C. Huisman, juridisch medewerker van de inrichting.

Meerdere gedetineerden hebben ervoor gekozen zich bij de behandeling van hun beklag te laten bijstaan door een advocaat.

De zittingen hebben telkens in de inrichting plaatsgevonden. De advocaten verschenen voornamelijk fysiek, maar konden in overleg met de Commissie van Toezicht ook telefonisch deelnemen aan de zitting.

In 2024 is in 31 zaken door de klager beroep tegen een beslissing van de beklagcommissie ingediend bij de beroepscommissie van de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ). In twee zaken is er een beslissing genomen. De directie heeft in 2024 driemaal beroep ingediend bij de beroepscommissie van de RSJ. In geen van deze zaken is er nog door de beroepscommissie een beslissing genomen.

De uitspraken van de RSJ zijn door de Commissie van Toezicht in de vergadering besproken.

Overzicht doorlooptermijnen van de ingekomen klachten en grieven

Jaartal	Doorlooptermijnen in dagen								
	Instroom	Uitstroom	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	>60	% > 60
2022	504	531	28	62	51	70	30	290	54,5%
2023	598	578	33	222	51	31	22	219	37,9%
2024	483	479	49	107	39	38	30	216	44,7%

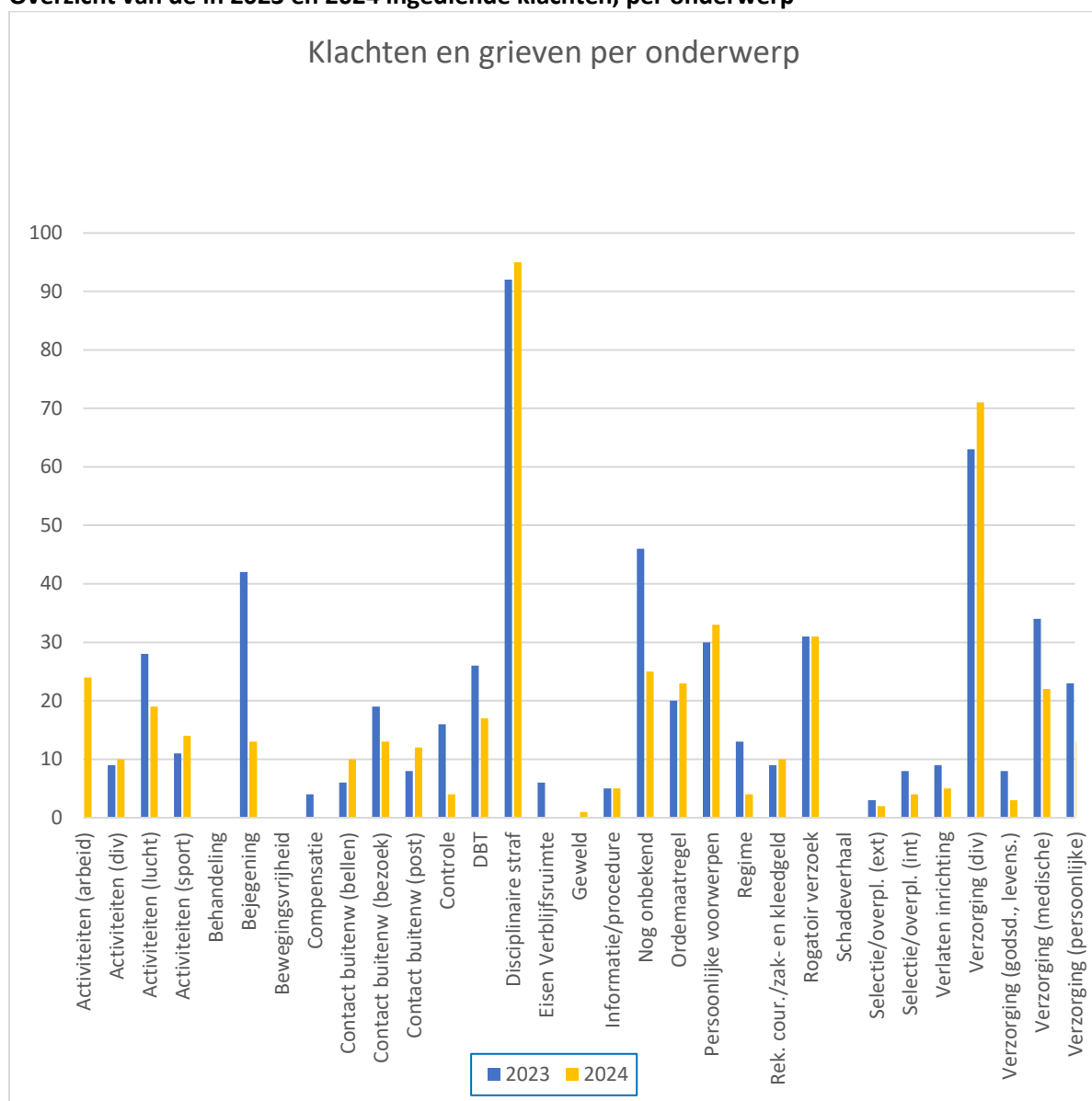
In het verslagjaar 2024 heeft de afhandeling van 44,7% van de klachten en grieven meer dan 60 dagen op zich laten wachten. In 2023 was dit percentage 37,9% en in 2022 54,5%.

In 2024 is 32,3% van de klachten en grieven binnen 30 dagen na ontvangst afgedaan. In 2023 was dit 45,6% en in 2022 17,8%. De gemiddelde doorlooptijd van de beklagzaken is in vergelijking met vorige jaar iets toegenomen. De gemiddelde doorlooptijd was in 2024 83 dagen, in 2023 75 dagen en in 2022 102 dagen.

De toename van de doorlooptijd is met name veroorzaakt door capaciteitsproblemen bij de administratie van de Commissie van Toezicht. Met ingang van 1 december 2024 is een nieuwe medewerkster op de administratie aangenomen en de verwachting is dat hierdoor de gemiddelde doorlooptijd in 2025 weer kan worden teruggebracht.

Het toenemende aantal klachten waarbij een advocaat is betrokken bracht steeds meer planningsproblemen met zich mee (door verhinderingen en/of verzoeken van de advocaat). Daarom is de werkwijze in zaken waar een advocaat bij is betrokken aangepast. De advocaat dient te kiezen uit de volgende vier mogelijkheden: zelf fysiek op de zitting aanwezig zijn / een waarnemer aanwezig laten zijn / telefonisch deelnemen / op voorhand schriftelijk opmerkingen maken.

Overzicht van de in 2023 en 2024 ingediende klachten, per onderwerp

De totale instroom aan klachten en grieven is in 2024 afgenomen ten opzichte van 2023, van 598 naar 483.

Uit vorenstaand overzicht kan worden opgemaakt dat er in 2024 meer klachten met betrekking tot verzorging (diversen), contact buitenwereld (bellen) en contact buitenwereld (post) zijn binnengekomen.

Opvallend is de toename van het aantal klachten over verzorging (diversen). Dit onderwerp ziet op de klachten van verzorging die niet gecategoriseerd kunnen worden onder godsdienst of levensovertuiging, medisch of persoonlijk. Dit ziet in de praktijk vaak op onderwerpen die met de winkel te maken hebben of met het handelen van de casemanager. Verder zijn er diverse klachten ingediend met als onderwerp contact buitenwereld (bellen en post).

Een vaak voorkomend onderwerp waarover is geklaagd betreft een disciplinaire straf en verzorging (diversen).

Er wordt een vermindering in klachten gezien ten opzichte van het onderwerp bejegening, verzorging (medische), activiteiten (lucht) en Dagprogramma, Beveiliging en Toezicht op maat (DBT).

8. Overige vermeldenswaardige activiteiten en gebeurtenissen

De A-afdeling

De Commissie van Toezicht is geïnformeerd over de opdracht die de P.I. Almelo van de Minister voor Rechtsbescherming en vanuit DJI had gekregen om een afdeling voor 24 jongvolwassenen in te richten, vanwege capaciteitsproblemen in de justitiële jeugdinrichtingen (hierna JJI). Dit werd gerealiseerd vanaf 15 mei 2024. Dit bracht met zich mee dat de A-afdeling een huis van bewaring voor jongvolwassenen werd. Dit betreft een tijdelijke noodmaatregel totdat de capaciteit van de JJI's weer op sterkte is. De verwachting bestaat dat de jongvolwassenen in ieder geval tot en met de zomer van 2025 op de A-afdeling zullen worden opgevangen. De maandcommissarissen hebben tijdens hun bezoek aan de inrichting telkens de afdeling bezocht om te bezien of er bijzonderheden waren. Verder is de situatie op de A-afdeling een vast agendapunt op de vergaderingen met directie.

Het Huis van Herstel

In het verslagjaar 2024 heeft het Huis van Herstel (BBA De Niendure) de nodige aandacht gehad.

Het Huis van Herstel is een kleinschalige voorziening waar tijdig en integraal, door diverse lokale en regionale (gespecialiseerde) organisaties, samen met de gedetineerde wordt gewerkt aan de multi-problematiek. De inrichting biedt gedetineerden met multi-problematiek intensieve begeleiding gericht op alle lagen van herstel en gericht op succesvolle resocialisatie bij uitstroom. Dit gebeurt op maat en waar mogelijk gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid.

Voor plaatsing in het Huis van Herstel komen uitsluitend gedetineerden uit de regio Twente in aanmerking, omdat de gedetineerden moeten uitstromen naar één van de veertien Twentse gemeenten waarmee wordt samengewerkt.

In deze voorziening worden de gedetineerden hulp geboden op de volgende gebieden:

- re-integratie: het succesvol terugkeren in de maatschappij door het voldoen aan de vijf basisvoorwaarden (zaken geregeld op het gebied van: ID-bewijs, onderdak, werk & inkomen, schulden en zorg);
- resocialisatie: het succesvol deelnemen aan de maatschappij na einde detentie.

In theorie is er ruimte voor 29 mannelijke gedetineerden. Sinds november 2024 is het Huis van Herstel volledig bezet. Er zijn in 2024 in totaal 46 deelnemers ingestroomd en 34 deelnemers uitgestroomd: 25 vanwege einde detentie en 9 overplaatsingen naar een inrichting elders. Hieronder vallen echter ook tijdelijke terugplaatsingen, vanwege bijvoorbeeld een disciplinaire straf. Er wordt op casusniveau gekeken of en welke begeleiding en zorg passend is bij de betreffende deelnemer en zijn resterende detentietermijn. De maximale verblijfsduur is 18 maanden.

De Commissie van Toezicht heeft zich tijdens de vergaderingen laten informeren over de ontwikkelingen in het Huis van Herstel en de bezetting.

Het contact met de GeDeCo

In mei 2024 heeft de voorzitter van de Commissie van Toezicht overleg gehad met de GeDeCo. Er is afgesproken om in het vervolg op twee momenten in het jaar te overleggen, en daarnaast contact te leggen als er tussentijds iets is. Verder hebben de leden van de Commissie van Toezicht ook afgesproken om bij toerbeurt aan te sluiten bij overleggen die de GeDeCo met de directie heeft om bekend te raken met wat er onder gedetineerden speelt en wat eventueel wensen en punten van zorg zijn.

9. Conclusies en aanbevelingen

De Commissie van Toezicht heeft haar werk ook in het afgelopen jaar 2024 op adequate wijze en in goede harmonie kunnen vervullen. De verstandhouding met de directie van de inrichting is zonder meer goed te noemen en de leden van de Commissie van Toezicht hebben het werk met betrokkenheid en plezier verricht.

De Commissie van Toezicht concludeert dat de P.I. Almelo ook in 2024 zoveel als mogelijk met de ter beschikking staande middelen heeft zorg gedragen voor goede materiële en sociale omstandigheden voor de gedetineerden. Er zijn adolescenten in voorlopige hechtenis op de A-afdeling opgevangen en voor de problemen die deze opvang met zich meebracht is de nodige aandacht geweest.

Ook in het verslagjaar 2024 is het beleid binnen de kaders van de penitentiaire wet- en regelgeving uitgevoerd. De Commissie van Toezicht concludeert dit op basis van de aard van de ingediende klachten, op hetgeen in gesprekken met de gedetineerden naar voren is gekomen en op basis van de mededelingen van de directie.

De P.I. Almelo is een kleine, maar kwalitatief goede inrichting, waar regionaliteit, resocialisatie en verwevenheid met de regionale ketenpartners en gemeenten voorop staat. De Commissie van Toezicht wil zich dan ook met volle overtuiging blijven inzetten voor de P.I. Almelo.

Dit jaarverslag werd samengesteld door de secretaris H.M. Caparo Flores en de voorzitter H. Stam en is vastgesteld ter vergadering de Commissie van Toezicht op 4 februari 2025.

Bijlagen

Totaaloverzicht Commissie van Toezicht

Commissie van Toezicht P.I. De Karelskamp

Jaar	Doorloop termijnen in dagen								(deels) Gegrond	Ongegrond	Overgedragen	Niet-ontvankelijk	Onbevoegd	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan
	Instroom	Uitstroom	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	>60										
2021	510	469	30	69	50	54	27	266	20	110	45	105	0	102	17	15	22	60
2022	504	531	28	62	51	70	30	290	34	128	24	57	0	112	40	18	24	94
2023	598	578	33	222	51	31	22	219	32	154	38	66	4	63	72	6	35	119
2024	483	479	49	107	39	38	30	216	36	116	11	53	6	89	49	9	24	86

Managementoverzicht

Commissie van Toezicht P.I. De Karelskamp

2024	Beginvoorraad	Instroom	Uitstroom	Gegrond	Ongegrond	Deels gegrond	Overgedragen	Niet-ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Ingetrokken na bemiddeling	eindvoorraad
Kwartaal 1	125	154	119	9	34	3	5	4	17	5	8	15	18	160
Kwartaal 2	160	133	107	11	21	1	2	9	22	3	6	26	6	186
Kwartaal 3	186	121	123	1	25	0	3	17	29	0	1	27	17	184
Kwartaal 4	184	75	130	11	36	0	1	23	21	1	9	18	8	129
Totaal	125	483	479	32	116	4	11	53	89	9	24	86	49	129